

"גולדה, האם את אוהבת אותי?"

Category: חגים, שבועות

התהליך שהחל ביציאת מצרים והסתיים בחג שבועות הוא למעשה סיפור אהבה בהמשכים בין הקב"ה לעם ישראל. כיצד נענו ישראל לחיזור אחריהם, ומהו סוד האהבה שנמשך לאורך אלפי שנים.

הגזירה שבוטלה מהגזוטר

היה זה בשנות החמישים, כאשר עורך של עיתון יהודי מקליפורניה הגיע ל"יחידות" אצל הרבי. היה זה עיתון טרי וחדש שזה עתה נוסד, והוא נבחר להיות העורך שלו. הוא פנה אל הרבי ותהה האם לאור העובדה שהידע שלו ביהדות מאד מצומצם ואפילו להתפלל כהלכה הוא אינו יודע? האם הוא אכן האדם המתאים והראוי לתפקיד העורך?

הרבי סיפר לו שפעם ביום כיפור הבעש"ט הרגיש בתפילתו שישנו קטרוג מסוים על עם ישראל, וככל שהתאמץ בתפילתו? הוא לא הצליח לבטל את הגזרה.

התלמידים שראו את רבם מתאמץ בתפילה, הבינו שמהו כאן לא כשורה, וגם הם התפללו חזק בכל כוח כוונתם. כל המתפללים בבית המדרש קרעו את השמים בתפילותיהם. ואז לפתע הם שמעו קול שריקה שיצא מפיו של נער רועה ועני ששהה בבית הכנסת. כולם כעסו על ההפרעה הזאת בתפילה וביקשו לסלקו מבית הכנסת.

באותו רגע פנה הבעש"ט לעבר הנער כשחיוך נסוך על פניו וסימן שיניחוהו לנפשו.

במוצאי יום הכיפורים סיפר הבעש"ט שדווקא השריקה הפשוטה של הנער שיצאה מלב כואב בלי שום מילים? דווקא היא העבירה את רוע הגזירה.

באמצעות הסיפור הזה ביקש הרבי להבהיר לאותו עורך שאין זה חשוב כל כך כמה יודעים להתפלל. בתפקיד הזה צריך לעמוד מישהו שאכפת לו באמת מהעם היהודי, ואז הוא בוודאי יבין כיצד ליצור עיתון יהודי ראוי ונכון.

למשמע דברי הרבי, לא הסתפק העורך והעיר: רבי, אבל אני לא נער ששורק מעל גבי הגזוטר בבית הכנסת! אני עורך עיתון וזאת אחריות כבדה!

הרבי קם מכסאו והעורך סבר שהרבי מעוניין לרמוז לו שבזה הסתיימה השיחה. הרבי הושיט את ידו לארנק שלו והתעניין כמה עולה דמי מינוי לעיתון לשנה, והוא השיב שמנוי עולה שלוש וחצי דולר. הרבי הוציא מהארנק את הסכום הזה ונתן לו תוך שהוא מוסיף: "אין לך את הזכות למנוע

את הידע שלך מאנשים אחרים".

כעבור שנים רבות הוא סיפר שהעובדה שהרבי הפך למנוי ושותף לעיתון גרמה לו שהוא נשאר עורך העיתון קרוב לחמישים שנה.

מגילת אהבה

בפסח יש מנהג לקרוא את "שיר השירים", ואילו בשבועות קוראים את "מגילת רות". מה ההבדל בין שתי המגילות?

מגילת שיר השירים היא סיפור על זוג אוהבים שמחזרים אחד אחרי השני. בתחילה היא מחזרת אחריו ולא מצליחה לתפוס אותו, ואז לפתע נהפך לבו והוא רץ אחריה ודופק בדלת ומבקש ממנה להיכנס, אך היא פתאום מתעייפת ולא רוצה לקום מהמיטה לפתוח לו את הדלת. לבסוף, כשהוא כבר מתייאש ועוזב, היא מתעוררת ורצה לחפש אותו. שיר השירים לא נגמר עם נישואין, אלא תיאור של "סיפור אהבה" סוער ודרמטי שלא מתממש בסופו של דבר.

ואז מגיעה מגילת רות. כל הסיפור של רות זה סיפור של אהבה אמיתית. רות באמת אהבה את נעמי ולכן היא היתה מוכנה לעזוב את עמה ומולדתה וללכת אחריה למקום זר ועם מישהו זר ללא שום אופק ותקווה לחיים טובים, רק בגלל נאמנותה ואהבתה. זו לא הייתה התלהבות נעורים פזיזה, אלא אהבה והתחייבות אמיתית שהתבטאה בהצהרתה המפורסמת "באשר תלכי אלך, עמך עמי, אלוקיך אלוקי" שותפות אמת לתמיד.

שתי המגילות הללו מספרות בעצם את הסיפור של עם ישראל ביציאתו ממצרים.

ביציאת מצרים ה"גבר" הקב"ה חיזר אחרי אהבתו שזה עם ישראל. כמו שגבר עשיר ומוצלח יודע לעשות ולהרשים את המיועדת, הוא לוקח אותה מביתה בלימוזינה הכי ארוכה ונוסע למסעדה הכי יוקרתית במנהטן שם למעלה באמפייר סטייס בלדינג, וממשיך להרעיף עליה אין-ספור מתנות יקרות ולוקח אותה לטיולים שהיא מעולם לא תיארה לעצמה, כשהכל נעשה כדי לשבות את לבה.

גם הקב"ה רצה שבני ישראל הקלה שלו תתחתן איתו; הוא עשה להם ניסים אדירים ביציאת מצרים, מעשרת המכות ועד לקריעת ים סוף. הוא הוריד להם את המן מן השמים, הביא להם את בארה של מרים, דברים שבני ישראל לא היו יכולים אפילו לדמיין, וכמו שהקב"ה אומר "ואשא אתכם על כנפי נשרים" זה הרבה יותר מלימוזינה.

ואז מגיע הרגע הקריטי והגורלי בהר סיני, כאשר הכלה כבר עומדת כמעט מתחת לחופה, הקב"ה שולח את השדכן את משה רבינו ושואל את הכלה האם היא תינשא לו, הסתיימו כל ה"חיזורים" ועכשיו ניגשים לשאלה האמיתית, האם היא מוכנה להתחייב לחיים משותפים של שותפות הדדית.

ועם ישראל השיב: "נעשה ונשמע". כן, אנחנו אוהבים את הקב"ה ולכן אנחנו מוכנים לעשות את הכל בעבורו. הקב"ה נתן לנו את עשרת הדברות, את המצוות.

מה פירוש המילה "מצוה"? מסביר הרבי שמצווה זה מלשון "צוותא", כמו "עבודת צוות", כלומר, שעושים דברים ביחד בצורה הדדית, אנחנו שותפים לאותו מעשה, והקב"ה רוצה אותנו כשותפים לחיים.

Will you marry me

מסופר על בחורה שנכנסה ל"יחידות" והרבי התעניין אצלה מה קורה עם שידוכים. היא טענה שכל מי שהיא נפגשת איתו לא מתאים לה מכל מיני סיבות. הרבי חיך ואמר לה: "את סבורה שיש אהבה מהרגע הראשון ואש האהבה הזאת מחברת את הזוג לכל החיים? המציאות היא אחרת לגמרי; ההתלהבות הראשונית היא אינה אהבה. האהבה היא כאשר בני הזוג חולקים ביחד את החיים ונותנים אחד לשני, ככל שהזמן חולף הם מרגישים שהם לא מסוגלים לראות את עצמם חיים בנפרד, וזאת היא האהבה".

בחג הפסח "נדלקנו" אחד על השני, ובעיקר הקב"ה "חיזר" אחרי עמו ישראל.

בחג השבועות, לפני יותר מ-3300 שנה, הקב"ה שאל אותנו Will you marry me? ואנחנו השבנו תשובה חיובית, ומאז אנחנו חיים ביחד ושותפים בצורה הדדית בכל המעשים שלנו.

בסרט "כנר על הגג" יש סצנה שבה נראית הבת מגיעה לאביה טוביה החולב ומודיעה לו שהיא מעוניינת להתחתן עם בחור פלוני כי היא אוהבת אותו. טוביה החולב שמעולם לא שמע ש"אהבה" היא סיבה לנישואין, תוהה בקול: אהבה? את אוהבת אותו? ואז הוא פונה לאשתו גולדה ואומר לה: "גולדה, האם את אוהבת אותי?" וגולדה משיבה: "עשרים וחמש שנה אני חיה איתו, אני סובלת איתו, אני רועבת ביחד איתו, הבית שלי הוא שלו, אם זו לא אהבה אז מהי אהבה?!" ואז טוביה שואל: "אז את אוהבת אותי?", והיא עונה לו: "כנראה שאני אוהבת אותך", והוא משיב לה באותה מטבע: "כנראה שגם אני אוהב אותך".

בחג השבועות אנו באים לבית הכנסת והקב"ה שואל אותנו: "גולדה, האם את אוהבת אותי?", ואנחנו משיבים לו: "3300 שנה שאנחנו מקיימים את התורה והמצוות במסירות נפש עצומה, במשך כל השנים, אפילו בתקופות הכי קשות בהיסטוריה, יהודים קפצו לאש בשביל האמונה שלהם בה' אחד, כדי לא לבגוד בנישואין. אם זו לא אהבה מהי אהבה.

והקב"ה שואל ומנסה לסכם: "אז את אוהבת אותי?" ואנחנו מגיעים למסקנה שאם אנחנו מוכנים לעשות את כל זה עבורו, אז כנראה שאנחנו אוהבים אותו.

ואז, כאשר אנחנו שמים לב שכל המוטיבציה שלנו לעשיית מצוות ושמירת המסורת נובעת מתוך אהבה עמוקה להקב"ה, אז הקב"ה אומר: I love you too